

Enw'r Ysgol: YSGOL PENYBRYN BETHESDA AC YSGOL ABERCASEG

Addysg Grefyddol

Maes arolygu 1: Safonau Addysg Grefyddol

Pa mor dda y mae disgyblion yn ymdrin â'r cwestiynau sylfaenol, yn archwilio i gredoau, dysgeidiaethau ac arfer(ion) crefyddol ac yn mynegi ymatebion personol i gredoau, dysgeidiaethau, arferion, a chwestiynau sylfaenol? Beth welwch chi yn eu gwaith sy'n dangos eu cynnydd dros amser?

- Defnyddiwch: gwaith y disgyblion, asesiadau athrawon, teithiau dysgu, arsylwadau gwersi i lunio barn.
- I'ch helpu mae: Maes Llafur Cytûn Lleol (Fframwaith Enghreifftiol Cenedlaethol); Arweiniad Llywodraeth Cymru: Pobl, Cwestiynau a Chredoau (2013), Canllawiau a Phroffiliau Enghreifftiol CA2 a CA3 (2011), 14-19 (2009), Canllawiau CYSAG, adroddiadau arholwyr CBAC.

Nodiadau:

CS: Mae bron bob un o'r disgyblion wedi cael cyfleodd cadarn i archwilio i gredoau ac arferion crefyddol. Bydd disgyblion yn gwneud defnydd cyson dda o'u medrau TGCh ar gyfer gwneud cynnydd mewn addysg grefyddol megis, cyflwyniad ar ffurf ffilm o straeon Dameg yr Heuwr, Claf o'r Parlys a Tŷ ar y Graig. Mae llawer o'r disgyblion yn siarad yn hyderus am eu gwaith gan ddangos deallusrwydd cynhwysfawr am y cynnwys.

CA2: Mae bron bob un disgybl yn gallu trafod Cristnogaeth gan gyfeirio at storïau o'r Beibl ac arferion crefyddol, yn ogystal â thrafod credoau, dysgeidiaethau ac arferion crefyddol arall yn hyderus. Mae'r disgyblion yn gweithio ar unedau gwaith sy'n dechrau gyda un cwestiwn mawr, ac yna'n ymchwilio i nifer o is gwestiynau dros gyfnod o amser er mwyn casglu tystiolaeth cynhwysfawr sy'n cefnogi eu hateb erbyn diwedd yr uned. Bydd y disgyblion yn defnyddio eu medrau llythrennedd yn llwyddiannus i ymchwilio am wybodaeth mewn llyfrau cyfeiriol ac ar y we a thrafod eu darganfyddiadau yn drwyadl mewn grwpiau gan gofnodi ar ffurf nodiau cychwynol yn ogystal â gwneud tasgau ysgrifennu estynedig megis Dyddiadur Sikh, Cerdyn Adnodd am Wiliam Morgan a Pamffled ar Greu y Byd. Mae bron bob un o'r disgyblion yn siarad yn hyderus am eu gwaith gan ddangos deallusrwydd aeddfed am y cynnwys. Mae y rhan fwyaf yn mynegi barn yn effeithiol ar ôl ymchwilio gan wneud defnydd da o'r hyn maent wedi ei ddarganfod a'i ddysgu.

Mae safonau addysg grefyddol ein disgyblion yn: **BARN - Da**

Maes arolygu 2: Lles ac agweddau at ddysgu am Addysg Grefyddol?

Beth ydych chi'n teimlo y mae disgyblion yn ei ennill o wersi addysg grefyddol?

- Defnyddiwch: gwaith disgyblion, dadansoddiad o holiadur addysg grefyddol, cofnodion grwp ffocws/Cyngor Ysgol
- I'ch helpu mae: Arweiniad atodol: gwranddo ar ddysgwyr (ESTYN, Medi 2017),

Nodiadau:

CS a CA2: Mae'r disgyblion yn cael profiadau cadarnhaol wrth berthnasau cynnwys gwaith Addysg Grefyddol i'r hyn sy'n digwydd mewn gwledydd yn y byd heddiw gyda'r ysgol gyfan yn gwneud gweithgareddau sy'n dysgu am Fasnach Deg a chael cyfle i ddysgu a chyfrannu at waith elusen Teams 4U sy'n anfon bocsys anrhegion Nadolig i blant mewn gwledydd eraill. Mae bron pob un disgybl yn gallu dangos empathi at eraill mewn sefyllfaoedd go iawn yn ogystal â g uniaethu gyda chymeriadau mewn storïau. Hefyd mae disgyblion CA2 yn cael cyfleodd buddiol i drafod cwestiynau sylfaenol bywyd megis Pwy ydw i? Ydw i yn bwysig? A oes rhaid marw? o fewn awyrgylch ddiogel o barch a chefnogaeth ac mae bron pob un disgybl yn ymwybodol o'i hawliau a'r hyn sy'n dderbyniol ac annerbyniol o fewn cymdeithas. Mae disgyblion CS yn cael cyfleodd llwyddiannus o fewn sesiynau wythnosol amser cylch i drafod cwestiynau a dewisiauau yn ymwneud ac addysg grefyddol. O ganlyniad i hyn mae'r rhan fwyaf yn ennill gwell dealltwriaeth o sut i ymdrin â sefyllfaoedd a diwyllianau eraill yn ogystal â defnyddio'u sgiliau llythrennedd ar gyfer datrys problem.

Mae agweddau disgyblion tuag at addysg grefyddol yn ein hysgol ni yn: **BARN – Da iawn.**

Maes arolygu 3: Addysgu ac phrofiadau dysgu mewn Addysg Grefyddol?***Pa mor dda yw'r cynllunio a'r addysgu mewn addysg grefyddol? Rhowch enghreifftiau o brofiadau addysg grefyddol cyfoethog***

- Defnyddiwch: teithiau dysgu, arsylwadau gwersi, gwaith disgyblion, holi disgyblion
- I'ch helpu mae: Maes Llafur Cytûn Lleol (Fframwaith Enghreifftiol Cenedlaethol); Arweiniad Llywodraeth Cymru: Pobl, Cwestiynau a Chredoau (2013), Canllawiau a Phroffiliau Enghreifftiol CA2 a CA3 (2011), 14-19 (2009), Canllawiau CYSAG, Addysg grefyddol mewn ysgolion uwchradd (ESTYN, Haf 2013), Addysg grefyddol a moesol yng NghA2 a ChA3 (ESTYN, Haf 2018)

Nodiadau:

CS a CA2: Mae'r athrawon wedi cynllunio unedau Addysg Grefyddol bob hanner tymor sy'n rhoi cyfle i'r disgyblion ymchwilio i gredoau, dysgeidiaethau ac arferion Cristnogaeth, crefyddau eraill yn ogystal a chwestiynau mawr bywyd. Mae gan yr ysgol adnodau addas er enghraifft llyfrau ac arteffactau sy'n symbylu y disgyblion wrth ddysgu ac mae'r disgyblion yn ymateb yn frwdfrydig ac yn gweithio'n ddiwyd ar eu tasgau. Yn achlysurol bydd ymwelwyr yn dod i'r ysgol i roi sgysiau am bynciau megis Masnach Deg a gwaith elusennol, hefyd bydd y disgyblion yn cael cyfle i ymweld ag eglwys a chapel ac mae hyn yn cynnal eu diddordeb wrth ddysgu. CA2: Mae'r athrawon yn gosod tasgau bwriadus asesu ar gyfer dysgu yn gyson er mwyn asesu cyrhaeddiad y disgyblion a sicrhau bod cyfleoedd iddynt adeiladu'n llwyddiannus ar ddysgu blaenorol. Mae cynnydd y disgyblion yn gael ei dracio ar system Incerts.

Maes safonau addysgu addysg grefyddol yn ein hysgol ni yn: BARN - Da**Maes arolygu 4: Gofal, cymorth ac arweiniad mewn Addysg Grefyddol?*****I ba raddau mae gwersi/gweithgareddau addysg grefyddol yn helpu disgyblion i fyfyririo ar ymatebion crefyddol ac anghrefyddol i gwestiynau sylfaenol ac i fyfyririo ar eu credoau neu eu gwerthoedd eu hunain? Sut mae addysg grefyddol yn helpu disgyblion i fod yn ddinasyddion gweithredol? I ba raddau y mae'r ysgol yn darparu cyfleoedd effeithiol i ddisgyblion ddatblygu gwerthoedd sicr a sefydlu eu credoau ysbrydol a moesegol?***

- Defnyddiwch: teithiau dysgu, cyfweiliadau gyda disgyblion, rhaglen addoli ar y cyd yr ysgol, cylchlythyr ysgol, cofnodion yr ysgol o unrhyw troseddau casineb/bwlio.
- I'ch helpu mae: Canllawiau CYSAG, Canllawiau ynglyn â addoli ar y cyd (Cymdeithas CYSAGau Cymru), Arweiniad atodol: addoli ar y cyd mewn ysgolion anenwadol (ESTYN, Hydref 2017), Arweiniad atodol: gwrando ar ddysgwyr (ESTYN, Medi 2017)

Nodiadau:

CS: Mae pob disgybl yn cael profiad dyddiol i addoli ar y cyd, yn ystod y cyfnodau hyn rhoddir amser penodol ar gyfer myfyririo, megis myfyririo am ddewisiadau neu neges moesol mewn stori. O ganlyniad i hyn mae'r rhan fwyaf o'r disgyblion yn deall materion yn ymwneud â hawliau a dewisiadau cywir ac anghywir. Mae cynnwys gwaith Ysgolion lach e.e. Diogelwch y We yn cael ei gyflwyno yn ystod sesiynau Amser Cylch yn ogystal a'r hyn sy'n codi yn ystod bywyd bob dydd y disgyblion. Mae'r disgyblion yn cael eu hannog i drin ei gilydd gyda chwarteisi a pharch.

CA2: Mae pob disgybl yn cael profiad dyddiol i addoli ar y cyd ac mae un dosbarth yn paratoi a chyflwyno gwasanaeth bob wythnos. Mae'r dosbarthiadau wedi gwneud gwasanaethau yn seiliedig ar storïau o'r Beibl, cyflwyniadau ar grefyddau eraill, cyfraniadau unigolion megis Martin Luther King a materion sydd yn y newyddion ar y pryd, ar ddiwedd pob gwasanaeth bydd cyfle i'r disgyblion fyfyririo ar y cynnwys gan ystyried materion megis gwerthoedd bywyd, cydraddoldeb a hawliau dynol. Mae'r arfer yma yn un o gryfderau'r ysgol sydd yn rhoi cyfleoedd ychwanegol ac amrywiol i ymateb i ddiwyddiadau cyfredol ac amserol yn ogystal a chael cyfleoedd i gyd addoli mewn awyrgylch ysbrydoledig wedi ei arwain gan y disgyblion. Mae cynnwys gwaith Ysgolion lach e.e. Diogelwch y We a Bwlio yn cael ei gyflwyno yn ystod sesiynau Amser Cylch yn ogystal a'r hyn sy'n codi yn ystod bywyd bob dydd y disgyblion. Mae'r disgyblion yn hapus i drafod unrhyw broblem sydd ganddynt gydag aelodau staff gan ymddiried y byddant yn darparu cefnogaeth iddynt os bydd angen yn unigol neu trwy weithgareddau dosbarth cyfan. Mae'r disgyblion yn cael eu hannog i drin ei gilydd gyda chwarteisi a pharch.

Ydy'r ysgol yn bodloni'r gofynion statudol ar gyfer addoli ar y cyd?**Ydy****ydi****Nac ydy****Maes cyfraniad addysg grefyddol i ddatblygiad personol disgyblion a chydlynid cymunedol yn: BARN Rhagorol.**

Maes arolygu 5: Arweinyddiaeth a rheolaeth mewn Addysg Grefyddol?***A oes gan yr arweinydd pwnc addysg grefyddol y medrau a'r ddealltwriaeth angenrheidiol i arwain y pwnc yn effeithiol? Sut ydych yn gwybod?***

- Defnyddiwch: cynlluniau gwaith, adroddiadau monitro ac hunan arfarnu, arfarniad o ddata, cyfweiliadau gyda'r cydlynnydd a'r llywodraethwr dynodedig/ymwelydd CYSAG, cofnodion cyfarfodydd staff, cynllun gwella, arfarniad cynnydd, astudiaeth achos yn dilyn cydweithio ysgol-i-ysgol.
- I'ch helpu mae: canllawiau CYSAG

Nodiadau:

CS: Mae'r cyd-lynydd yn cydweithio gyda chydlynwyr eraill yr ysgol ar gyfer sicrhau cynlluniau buddiol trawsgwricwlaidd addysg grefyddol. Mae pob dosbarth yn cyd-gynllunio ac yn gwneud defnydd o gryfderau a phrofiad athrawon eraill. Mae adnoddau megis llyfrau wedi eu harchebu ac yn cael eu cadw'n ganolog i gynorthwyo'r addysgu.

CA2: Mae'r cyd-lynydd yn brofiadol iawn ac yn meddu ar wybodaeth a dealltwriaeth gadarn iawn. Ar ol trafod gyda staff mae wedi llunio cynllun gwaith tymor hir sy'n cynnwys prif gwestiwn ac is-gwestiynau i weithio arnynt bob hanner tymor. Mae gan bob dosbarth gynlluniau gwaith tymor canol manwl ar gyfer y pwnc. Mae adnoddau newydd wedi eu prynu er mwyn gallu cyflwyno'r gwaith yn effeithiol.

Mae arweinyddiaeth a rheolaeth mewn addysg grefyddol yn: **BARN -- Da**

Agweddau i gael sylw	Camau gweithredu	Pwy?	Erbyn pryd?
		Nid oes rhaid rhannu'r manylion hyn gyda CYSAG ond mae angen i gofnodion yr ysgol sicrhau bod atebolrwydd yn glir i staff a llywodraethwyr	
Gwahodd ymwelwyr i'r ysgol yn fwy cyson i gynnal gwasanaethau.	Ymwelwyr yn cael eu gwahodd.		
Mynd ar ymweliad er mwyn cael profiadau byw.	Trefnu ymweliadau ag eglwys a chapel.		
Rhoi amser i ddelio gyda chwestiynau mawr bywyd fel mae sefyllfaoedd yn codi e.e. galar, hunan werth, hawliau unigolion	Y disgyblion yn cael trafod materion sy'n bwysig iddynt ar y pryd.		

Arfarniad crynodol a fydd yn cyfrannu at arfarniad yr ysgol o 'Ddatblygiad Personol (4.2)'**Cryno! Tua 50 o eiriau.**

Mae'r maes yn gadarn ac nid yw'n peri pryder. Mae cynlluniau a themâu diddorol yn eu lle sydd yn cael eu hadolygu yn gyson gan y cyd-lynydd a'r staff er mwyn ennyn diddordeb y disgyblion. Ceir cyfleoedd amrywiol i lais y plentyn wrth gynllunio a dewis ffurfiau cofnodi wrth ymateb i'r cwestiynau agored. Ceir samplau rhagorol o ysgrifennu estynedig trawsgwricwlaidd sydd yn codi o'r gwaith.

Enw'r pennaeth Ceren Lloyd
Llofnod y pennaeth Ceren Lloyd
Dyddiad: 23/4/18